

๒๕



จี ตั้ง เม . . .
เรา ช นะ แ ล้ว

เพราะความตระหนี่และความประมาท
คนเราจึงให้ทานไม่ได้ ผู้มีปัญญาเมื่อต้องการบุญ
พึงให้ทานเถิด



ชีวิต เม... เราชนะแล้ว

๒๒๖

ชีวิตของทุกคนที่เกิดมาในสังสารวัฏ ต่างเคยผ่านการเกิดในทุกภพทุกภูมิมาแล้ว ทั้งชีวิตในระดับสูง ระดับกลาง และระดับล่าง ไม่ว่าจะเป็นพระเจ้าจักรพรรดิหรือยากจนเข็ญใจ เพราะชีวิตมีการขึ้นลงไปตามอำนาจแห่งบุญและบาปที่ได้ก่อขึ้น ถ้าทำบุญมาก ก็จะได้รับผลที่ดี เสวยสุขในสุคติภูมิ ชีวิตต่อไปก็จะประสบแต่สิ่งที่ดีงาม ถ้าทำบาปอกุศลไว้มาก ก็ต้องไปเสวยวิบากกรรมในอบายภูมิ ไม่ว่าจะเป็นใครก็ตาม ล้วนหลีกหนีกฎแห่งกรรมไปไม่ได้ ดังนั้นเราต้องตระหนักถึงคุณค่าของการสร้างบารมี เพื่อเพิ่มพูนความบริสุทธิ์บริบูรณ์ให้แก่ตนเอง ต้องหมั่นปฏิบัติธรรมอย่าให้ขาดแม้แต่วันเดียว หมั่นทำใจหยุดใจนิ่งบ่อยๆ ทำซ้ำแล้วซ้ำอีก ชีวิตของเราย่อมจะสำเร็จสมหวังเต็มเปี่ยมไปด้วยความสุขความบริสุทธิ์บริบูรณ์

มีวาระพระบาลีที่ปรากฏใน พิลารโกลียชาดก ว่า

“มจฺเฌรา จ ปมาทา จ	เอวํ ทานํ น ทิยฺยติ
ปฺปญฺญํ อากงฺขมาเนน	เทยฺยํ โหติ วิชานตา

เพราะความตระหนี่และความประมาท คนเราจึงให้ทานไม่ได้ ผู้มีปัญญาเมื่อต้องการบุญ พึงให้ทานเถิด”

ความตระหนี่และความประมาท เป็นเหตุทำให้คนเราไม่ยอมให้ทาน เมื่อไม่ให้ก็ไม่ได้บุญ เพราะบุญเกิดจากการทำทาน



ชีวิต... เราชนะแล้ว

๒๒๓

รักษาศีล เจริญภาวนา บุญนั่นเองเป็นบ่อเกิดแห่งความสุขและความสำเร็จในชีวิต ตั้งแต่ชีวิตของปุถุชน จนกระทั่งถึงความเป็นพระอริยเจ้าบุญจะบันดาลให้เราพร้องพร้อมด้วยสมบัติทั้งสามคือเมื่อเกิดเป็นมนุษย์ จะมีโภคทรัพย์สมบัติใช้สร้างบารมี หรือเลี้ยงตนเองและผู้อื่นได้อย่างสะดวกสบาย เมื่อเป็นชาวสวรรค์ก็จะมีทิพยสมบัติอันประณีต และเมื่อบารมีเต็มเปี่ยมก็จะได้บรรลุนิพพานสมบัติ หมดกิเลสเป็นพระอรหันต์ เข้าสู่นิพพานอันเป็นเอกัณตบรมสุข ไม่ต้องมาเกิดในสังสารวัฏอีกต่อไป

เมื่อครั้งพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ยังเสวยพระชาติเป็นพระบรมโพธิสัตว์ ท่านได้พิจารณาด้วยสติปัญญาว่า ทานบารมีเป็นบันไดก้าวแรกของการสร้างบารมีทั้งหมด จึงได้เริ่มต้นสร้างมหาทานบารมีก่อน เพราะถ้าหากทานบารมีเต็มเปี่ยมแล้ว จะสร้างบารมีอย่างอื่นก็สะดวกสบาย

ยามใดที่เราพร้องพร้อมด้วยโภคทรัพย์สมบัติ มีศรัทธา พบเนื่อนาบุญ ยามนั้นเราย่อมสร้างบารมีได้อย่างสะดวกสบาย แต่ยามใดที่เราไม่มีไทยธรรมหรือโภคทรัพย์สมบัติ แม้จะมีศรัทธา มีเนื่อนาบุญ เราก็ไม่อาจจะให้ท่านได้ กว่าที่จะสร้างบารมีอื่นๆ ได้แต่ละอย่าง ก็แสนจะลำบาก เพราะฉะนั้นทานบารมีจึงเป็นสิ่งที่สำคัญของนักสร้างบารมี



ซี ตั้ง เม ... เราชนะแล้ว

๒๒๘

*ตั้งเรื่องที่เกิดขึ้นในอดีต มีพราหมณ์สองสามีภรรยา
ผู้ยากไร้ อาศัยอยู่ในเมืองสาวัตถี มีสมบัติติดตัวเพียงแค่ผ้านุ่ง
คนละผืน และผ้าห่มที่ใช้สำหรับคลุมกายเพียงผืนเดียว เมื่อจะ
ออกไปนอกบ้านก็ต้องผลัดกันไป วันหนึ่งได้มีการประกาศไป
ทั่วเมืองว่า ในวันนี้พระบรมศาสดาจะมาแสดงพระธรรมเทศนา
เมื่อพราหมณ์และนางพราหมณ์ได้ฟังการประกาศเชิญชวน
ทั้งสองมีจิตยินดี ประารถนาที่จะไปฟังธรรมด้วย

เนื่องจากทั้งสองมีผ้าห่มเพียงผืนเดียว ไม่อาจจะไป
ฟังธรรมพร้อมกันได้ พราหมณ์จึงบอกนางพราหมณ์ว่า “เธอจง
ไปฟังธรรมในตอนกลางวันเถิด ส่วนฉันจะไปฟังธรรมในตอน
กลางคืน” เมื่อถึงเวลากลางคืน พราหมณ์ได้เดินทางไปฟัง
พระธรรมเทศนา เกิดความเลื่อมใสเป็นอย่างยิ่ง มีปิติแผ่ซ่านไป
ทั่วสรรพางค์กาย เกิดกุศลจิตอยากถวายผ้าที่ห่มอยู่แด่พระบรม-
ศาสดาเพื่อบูชาธรรม แต่ด้วยความกังวลใจ คิดว่าถ้าเราถวาย
ผ้าผืนนี้แล้ว นางพราหมณ์ก็จะมีผ้าห่มมาฟังธรรม

ในขณะที่พราหมณ์กำลังคิดว่าจะถวายดีหรือไม่ถวายดีนั้น
มัจฉะเรจิต คือความตระหนี่ได้เกิดขึ้นและครอบงำกุศลจิตของ
เขาจนหมดสิ้น พราหมณ์จึงไม่สามารถเอาชนะความตระหนี่ที่



ชิตัง เม ... เราชนะแล้ว

๒๒๕

เกิดขึ้นในใจ จนเวลาล่วงปฐมยาม คือผ่านยามต้นไปแล้ว ครั้นถึงมัชฌิมยาม พราหมณ์ก็ยังไม่อาจตัดใจถวายผ้าห่มได้

จนล่วงมาถึงปัจจุณิมยาม บุญเก่าได้กระตุ้นเตือนให้ พราหมณ์คิดว่า ถ้าหากยังไม่สามารถกำจัดความตระหนี่ออก จากใจ เราจะพ้นจากความทุกข์อันแสนสาหัสนี้ได้อย่างไร เมื่อ คิดได้ดังนี้จึงตัดใจทันที รีบเข้าไปถวายผ้าแด่พระบรมศาสดา เมื่อคิดจะให้ กระแสบุญก็เกิดขึ้นแล้วในกลางกาย เมื่อตัดใจให้ได้ บุญก็กำจัดความตระหนี่ให้หลุดร่อนออกไป ใจของพราหมณ์ได้ ขยายกว้างออกไปอย่างไม่มีประมาณ เต็มเปี่ยมไปด้วยความสุข ความเบิกบาน จนไม่อาจจะเก็บความขีตินี้ไว้ในใจเพียงคนเดียว จึงได้กล่าวถ้อยคำอันเป็นมงคล ดังก้องไปทั่วธรรมสภาว่า “ชิตัง เม ชิตัง เม ชิตัง เม เราชนะแล้ว เราชนะแล้ว เราชนะแล้ว”

พระเจ้าปเสนทิโกศลซึ่งฟังธรรมอยู่ในที่นั้นด้วย ได้สดับ เสียงนั้นตรัสบอกให้ราชบุรุษไปถามว่า พราหมณ์ชนะอะไร พราหมณ์ตอบว่า “เราชนะใจตนเองแล้ว เพราะได้พยายาม ตัดใจถวายทานถึง ๓ ครั้ง ในครั้งสุดท้ายนี้เราเอาชนะความ ตระหนี่ได้” พระราชาดำริว่า พราหมณ์ผู้นี้ทำสิ่งที่คนทั่วไปทำได้ โดยยาก จึงเกิดความเลื่อมใส กระแสบุญจากใจของพราหมณ์ ได้แผ่ขยายไปสู่ใจของพระราชา ทำให้พระองค์ทรงเกิดความ เมตตา อยากได้บุญใหญ่กับพราหมณ์ด้วย



ซี ตั้ง เม ... เราชนะแล้ว

๒๓๐

พระราชาทรงพระราชทานผ้าสาฎกเนื้อดี ๑ คู่แก่พราหมณ์ เมื่อพราหมณ์ได้รับแล้วก็ไม่เก็บไว้เอง ได้น้อมถวายผ้าคู่ นั้นแด่ พระบรมศาสดา พระราชาทอดพระเนตรเห็นจึงเกิดความปีติ นำผ้ามา ให้พราหมณ์อีก จาก ๒ คู่ เป็น ๔ คู่ ๘ คู่ และ ๑๖ คู่ ตามลำดับ พราหมณ์ก็ได้ นำผ้าเหล่านั้น ทั้งหมดน้อมถวายเพื่อ บูชาธรรมแด่พระพุทธรองค์

ด้วยความใจใหญ่ของพราหมณ์ พระราชาจึงรับสั่งให้ ราชบุรุษนำผ้ากัมพลชั้นเยี่ยม ๒ ผืน มาบูชาธรรมแก่พราหมณ์ เมื่อพราหมณ์ได้รับผ้ากัมพลชั้นเยี่ยมมาแล้ว ก็คิดว่า ผ้ากัมพล ๒ ผืนนี้เป็นของสูง คนเช่นเราอาจนำมาใช้ได้ จึงได้นำผ้ากัมพล ผืนหนึ่งไปซึ่งเป็นเพดาน ณ ที่บรรทมในพระคันธกุฎีของ พระบรมศาสดา ส่วนอีกผืนหนึ่งได้นำไปซึ่งเป็นเพดานในที่ฉัน ของพระภิกษุสงฆ์ เมื่อพระราชาสเล็จมา ทอดพระเนตรเห็น ผ้ากัมพลก็ทรงจำได้ ทรงนึกชื่นชมพราหมณ์ที่มีจิตเลื่อมใสใน พระบรมศาสดาจึงรับสั่งให้พระราชทานทรัพย์สมบัติแก่พราหมณ์ อย่างละ ๔ คู่ คือ ช้าง ๔ เชือก ม้า ๔ ตัว กหาปณะ ๔ พัน บุรุษ ๔ คู่ สตรี ๔ คู่ ทาสี ๔ คู่ และบ้านส่วยอีก ๔ ตำบล

เรื่องนี้จึงเป็นที่กล่าวขานของมหาชนในธรรมสภา พระบรมศาสดาตรัสบอกมหาชนว่า เหตุที่พราหมณ์ได้สมบัติถึง



จิตัง เม ... เราชนะแล้ว

๒๓๑

เพียงนี้ เพราะเขาได้ทำบุญทุกทักษิณบุคคล พระองค์ตรัสต่อไปอีกว่า ถ้าพราหมณ์ตั้งใจถวายผ้าผืนนั้นในปฐมียาม เขาจะได้ทรัพย์สมบัติอย่างละ ๑๖ คู่ ถ้าถวายในมัชฌิมยาม เขาจะได้ทรัพย์สมบัติอย่างละ ๘ คู่ แต่เพราะพราหมณ์เอาชนะความตระหนี่ได้ในปัจฉิมยามใกล้ฟ้าสว่าง จึงได้ทรัพย์สมบัติเพียงแค่ออย่างละ ๔ คู่เท่านั้น

ดังนั้น เมื่อเกิดกุศลจิตศรัทธาก็ให้รีบทำบุญแบบ ตูริต-ตुरิต สีสสีม เร็วๆ ไวๆ หลวงพ่ออยากได้อินคำว่า ดิฉันทำก่อนค่ะ ผมขอทำก่อนครับ เมื่อเราทำอย่างนี้ถึงคราวที่สมบัติบังเกิดขึ้นสมบัติก็บังเกิดขึ้นก่อน เราจะได้สมบัติก่อนใครๆ แม้ยังไม่ทันคิดอยากได้สมบัติก็ตาม ฉะนั้นทุกท่านต้องรีบชวนช่วยในการทำ ความดี เพราะหากเราทำความดีช้า อกุศลจะเข้าครอบงำ ทำให้พลาดโอกาสที่จะได้บุญใหญ่ พระพุทธองค์จึงตรัสว่า “เมื่อจิตเลื่อมใสในทีใด พึงให้ทานในที่นั้น ทานที่ให้แล้วแก่ผู้ทรงศีล มีผลมาก แต่ทานที่ให้ในผู้ทุศีล หามีผลมากไม่” เพราะฉะนั้นให้พวกเราทุกคนสั่งสมบุญให้เต็มที่ เพื่อแข่งขันกับเวลาที่เหลือน้อยลงไปทุกขณะ

